

KONKURS OJCZYZNY POLSZCZYZNY 2012/2013
Konkurs językowy dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych – etap I

Ludzie listy piszą...

Czas pracy: 90 minut

Maksymalna liczba punktów: 40

.....
Imię i nazwisko ucznia

.....
data

.....
klasa

Przeczytaj uważnie teksty i wszystkie zadania.

W każdym z zadań zamkniętych wybierz jedną poprawną odpowiedź i zaznacz ją kółkiem. W zadaniach otwartych wypowiedź zapisz starannie w wyznaczonym miejscu. Pomyłki przekreślaj.

TEKST I

Sławomir Mrożek

LIST DRUGI

Wielmożny Panie!

W pierwszych słowach mojego listu donoszę, że ja już jestem niepalący. Moja żona mi nie pozwala, a i płuca mam zajęte. Co się tyczy przyjazdu, to mnie zwolnienia z biura nie dadzą, bo urlop już wybrałem, chyba że na chorobowy, ale doktor mnie nie uzna, bo tak w ogólności to jestem zdrowy, czego i Państwu życzę, a żona by mnie też samego nie puściła, co najwyżej by my wpadli oboje na jakie święta, ale to też na krótko.

Za to ja bym prosił, żeby mnie Pan załatwił przeniesienie do jakiejś innej pracy, bo ja jestem w ciężkiej sytuacji i domek mam na spłaty, to jakby Pan miał dla mnie jaką posadę, bardzo by mnie zależało.

Jakby Pan nie mógł posady, to może jakieś stare pajacyki dla dziecka albo jakieś palto dla mnie, co Pan już nie nosi, Państwo mają dzieci? Bo ja mam parkę, dzieci to jest pociecha, chłopak cały wdał się we mnie.

Albo parę groszy. Za to, co Pan pisze, to ja Pana bardzo przepraszam i mogę wszystko odwołać, niech Pan do sądu nie zapodaje, a jakby Pan zapodał, to mój szwagier jest w policji.

Po co takie rzeczy wypisywać? To wstyd przed Bogiem, Pan jest taki wykształcony, to sam Pan wie, że młodość minęła. To nie ten sam wiek, Panie, nie ten sam wiek. Grzeszyć nie trzeba.

Jeszcze raz dopraszam się łaski, łączę ukłony dla małżonki Pańskiej.

Wybór dramatów i opowiadań, Kraków 1975.

1. *List drugi* jest:
A. informacją, B. prośbą, C. skargą, D. zwierzeniem.
2. W *Liście* dominuje styl:
A. urzędowy, B. potoczny, C. artystyczny. D. Żaden z nich.
3. *List drugi* **nie** realizuje schematu stylistycznego listu jako formy wypowiedzi:
A. brakiem podpisu;
B. początkową apostrofą;
C. zwrotem: *Czego i Państwu życzę*;
D. końcowymi „ukłonami”.
4. O próbie pisania tego listu stylem wysokim świadczą wyrazy:
A. wielmożny, szwagier; C. bym prosił, dopraszam się;
B. małżonka, chłopak; D. dopraszam się, małżonka.
5. Źródłem komizmu listu jest:
A. parodia stylu, C. dowcip zamierzony,
B. ortografia nadawcy, D. osoba odbiorcy.
6. Przeanalizuj język (**nie treść**) *Listu* i uzupełnij zdania.
Nadawca listu jest człowiekiem.....
Świadczy o tym.....
7. W czwartym akapicie listu nadawca próbuje nakłonić adresata:
A. pochlebstwem i perswazją,
B. prośbą i rzeczowymi argumentami,
C. szantażem i rzeczowymi argumentami,
D. szantażem i prośbą.
8. Zdanie: *Po co takie rzeczy wypisywać?* wyraża:
A. ciekawość, B. wątpliwość, C. wyrzut, D. ironię.
9. Jaka funkcja języka dominuje w zdaniu: *Jakby Pan nie mógł posady, to może jakieś stare pajacyki dla dziecka albo jakieś stare palto dla mnie, co Pan już nie nosi(...)?*
A. ekspresywna, C. informatywna,
B. impresywna, D. fatyczna.
10. Zaimek *ja* w **poprawnej** formie występuje w zwrocie:
A. ...*żeby* mnie Pan załatwił przeniesienie,
B. ...*bardzo* by mnie zależało,
C. ...*żona* by mnie samego nie puściła,
D. ...*chyba* że na chorobowy, ale doktor mnie nie uzna.

11. Zaimek **to** został **poprawnie** użyty w funkcji spójnika w zdaniu:
A. ...a jakby Pan zapodał, to mój szwagier jest w policji.
B. Bo ja mam parkę, dzieci to jest pociecha...
C. Za to ja bym prosił, żeby mnie Pan załatwił przeniesienie..
D. W żadnym z tych zdań.
12. Imięstowem **nie** jest wyraz:
A. wykształcony, B. chorobowy, C. niepalący, D. zajęte.
13. Wyjaśnij znaczenia potęczeń wyrazowych:
- A. karygodna gnuśność
B. obrócić się w zgliszcza
C. płuca mam zajęte
D. żona kwitnąca

TEKST II

Zbigniew Herbert

DO RYSZARDA KRYNICKIEGO - LIST

Niewiele zostanie Ryszardzie naprawdę niewiele
z poezji tego szalonego wieku na pewno Rilke Eliot
kilku innych dostojnych szamanów którzy znali sekret
zaklinalnia słów formy odpornej na działanie czasu bez czego
nie ma frazy godnej pamiętania a mowa jest jak piasek
[...]

uwierzyliśmy zbyt łatwo że piękno nie ocala
prowadzi lekkomyślnych od snu do snu na śmierć
nikt z nas nie potrafi obudzić topolowej driady
czytać pismo chmur
dlatego po śladach naszych nie przejdzie jednorożec
[...]

na chude barki wzięliśmy sprawy publiczne
walkę z tyranią kłamstwem zapisy cierpienia
lecz przeciwników – przyznasz – mieliśmy nikczemnie małych
czy warto zatem zniżać świętą mowę
do bełkotu z trybuny do czarnej plamy gazet

tak mało radości – córki bogów w naszych wierszach Ryszardzie
za mało świetlistych zmierzchów luster wieńców uniesienia
[...]

jakich sił ducha trzeba by wykrzesać
bijąc na oślep rozpaczą o rozpacz
iskierkę światła hasło pojednania
[...]

ja tego nie wiem – mój Drogi – dlatego
przysłałem tobie nocą te sowie zagadki
uścisk serdeczny
ukłon mego cienia

Raport z oblężonego miasta, Wrocław 1998.

14. Utwór Z. Herberta jest listem poetyckim, ponieważ:
A. Mówi o poezji.
B. Jest napisany wierszem.
C. Odbiorcą jest poeta.
D. Nadawca i odbiorca są poetami.
15. Utwór Z. Herberta należy do liryki:
A. zwrotu do adresata, C. narracyjnej,
B. inwokacyjnej, D. sytuacyjnej.
16. **Nie** jest prawdziwe twierdzenie, że nadawca i odbiorca wiersza:
A. Są poetami.
B. Żyją w tym samym czasie.
C. Mają wspólne doświadczenia.
D. Cenią poezję zaangażowaną.
17. W trzeciej strofie przedmiotem rozważań podmiotu lirycznego jest:
A. konieczność politycznego zaangażowania poetów;
B. przyjaźń poetów;
C. ocena języka poezji;
D. krytyczna ocena roli własnej poezji.
18. Rilkego i Eliota zaliczył autor do grona *dostojnych szamanów*, bo:
A. Potrafili oczarować czytelników sobie współczesnych.
B. Tworzyli poezję trwałą.
C. Realizowali w wierszach niezwykle pomysły.
D. Tworzyli poezję tajemniczą.
19. Wpisz literę **P** (prawda) lub **F** (fałsz) przy następujących twierdzeniach:

1. Nadawca wiersza przekazuje adresatowi swój program poetycki.	
2. Nadawca i adresat wiersza podobnie pojmowali sens tworzenia.	
3. Nadawca wiersza ma poczucie spełnienia.	
4. Nadawca wiersza składa hołd adresatowi-poecie.	

20. Dlaczego po śladach nadawcy i adresata *nie* przejdzie jednorożec?

